

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ 1ης ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	ΤΑΞΗ: Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 25-05-2017	ΧΡΟΝΟΣ: 2 ΩΡΕΣ και 30 ΛΕΠΤΑ

ΚΑΤΟΧΗ ΚΙΝΗΤΟΥ Ή ΕΞΥΠΝΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ = ΔΟΛΙΕΥΣΗ

Γενικές οδηγίες:

- Να γράψετε με μπλε πένα
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας
- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΥΟ (2) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Κάθε στοιχείο της στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β΄. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασης σας τους αριθμούς της στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

(μον. 10)

Προσοχή: στη στήλη Β΄ περισεύουν δύο σημεία.

	ΣΤΗΛΗ Α΄		ΣΤΗΛΗ Β΄
1	Τζιελάρκα	α	Μυκηναϊκός πολιτισμός
2	Ισοκράτης	β	Κύπρια έπη
3	Δίσκος της Φαιστού	γ	Κυπροαρχαϊκή εποχή
4	Στασίνο	δ	Μινωικός πολιτισμός
5	Ερρίκος Σλήμαν	ε	Κλασική εποχή
		στ	Πανελλήνια ιδέα
		ζ	Δωδεκάδελτος

2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σου τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση. **(μον. 10)**

(α) Τα κυπριακά βασίλεια κατά την Ύστερη εποχή του Χαλκού ήταν οργανωμένα σύμφωνα με τα μυκηναϊκά πρότυπα.

(β) Οι άνθρωποι της Νεολιθικής Εποχής προτιμούσαν να κατοικούν σε δασώδεις περιοχές.

(γ) Μετά τη ναυμαχία στο Άκτιο (31 π.Χ.), ο ρωμαϊκός κόσμος κουρασμένος πλέον από τους συνεχείς εμφύλιους πολέμους προσέβλεπε στην επικράτηση της ειρήνης και της τάξης που ήταν εφικτή μόνο με την αποδυνάμωση της κεντρικής εξουσίας.

(δ) Η Κάθοδος των Δωριέων υπήρξε η βασικότερη αιτία του Β' Ελληνικού αποικισμού.

(ε) Τα ερυθροστιλβωτά αγγεία ανήκουν στην τέχνη της Πρώιμης εποχής του Χαλκού στην Κύπρο.

ΜΕΡΟΣ Β'

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ ΣΕ ΤΡΕΙΣ (3) ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

(α) Θολωτοί τάφοι (εποχή, σε ποιες περιοχές του Ελληνισμού εντοπίζονται, περιγραφή)

(μον. 9)

(β) Σανιδόσχημα ειδώλια (χρονικό πλαίσιο, περιγραφή)

(μον. 6)

2. Να σημειώσετε ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης-κράτους και, στη συνέχεια, να αναφέρετε δύο (2) λόγους οι οποίοι αποτελούσαν τροχοπέδη (φρένο) για την οργάνωση του ελληνισμού σε ενιαίο κράτος.

(μον. 15)

3. Πολλοί μελετητές χαρακτηρίζουν ολόκληρο τον 5^ο αιώνα π.Χ. για την Αθήνα ως «χρυσό αιώνα του Περικλή».

Να δικαιολογήσετε τον πιο πάνω χαρακτηρισμό αναφέροντας τρία (3) μέτρα της εσωτερικής του πολιτικής.

(μον. 15)

4. Ο μυκηναϊκός κόσμος, αν και διασπασμένος, παρουσιάζει ενοποιητικά χαρακτηριστικά που επιβεβαιώνουν την πολιτιστική συνοχή του.

(α) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποια ήταν τα ενοποιητικά χαρακτηριστικά του μυκηναϊκού κόσμου. (μον. 8)

(β) Ποιες ήταν οι πολιτικές και πολιτιστικές συνέπειες για τους Κύπριους από τον ερχομό των Μυκηναίων στο νησί; (μον. 7)

ΜΕΡΟΣ Γ'

(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ ΣΕ ΕΝΑ (1) ΑΠΟ ΤΑ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.

ΖΗΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

1. Από τον 8^ο μέχρι τον 6^ο αι. π. Χ., παρατηρείται ένα μεγάλο κύμα μετανάστευσης από την Ηπειρωτική Ελλάδα και τα νησιά του Αιγαίου αρχικά προς τη Νότιο Ιταλία και στη συνέχεια προς ακόμη δυτικότερες περιοχές αλλά και προς την Ανατολή μέχρι τον Εύξεινο Πόντο. Το φαινόμενο αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ίδρυση πολυάριθμων νέων πόλεων - αποικιών και τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού σε όλη την έκταση του μεσογειακού κόσμου.[...]

Τα αίτια της μετανάστευσης ήταν σύνθετα. Πρωταρχικό ρόλο φαίνεται ότι έπαιξαν δημογραφικές και κοινωνικές πιέσεις. [...] Ένας άλλος λόγος ήταν η ανάγκη επέκτασης των εμπορικών δραστηριοτήτων της κάθε πόλης και η αναζήτηση νέων πλουτοπαραγωγικών πηγών.

<https://tmth.edu.gr>

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Σε ποιο ιστορικό γεγονός αναφέρεται η πιο πάνω πηγή; (μον. 2)

(β) Ποια αίτια συνέβαλαν στην ίδρυση των νέων πόλεων – αποικιών; Να αναφέρετε τέσσερα (4) από αυτά. (μον. 4)

(γ) Ποιες είναι οι επιπτώσεις του πιο πάνω γεγονότος στον πολιτισμό και στην οικονομία; Να τις εξηγήσετε. (μον. 6)

2. [...] Ο βασιλιάς Φίλιππος, με αυτοπεποίθηση εξαιτίας της νίκης του στη Χαιρώνεια και επειδή είχε υποτάξει τις σπουδαιότερες πόλεις, φιλοδοξούσε να γίνει ηγεμόνας όλης της Ελλάδας. Αφού λοιπόν διέδωσε ότι θέλει να κηρύξει τον πόλεμο κατά των Περσών και να εκδικηθεί για τις παρανομίες που είχαν διαπράξει σε βάρος των ιερών, κέρδισε

την εϋνοια των Ελλήνων. Κάνοντας φιλοφρονήσεις προς όλους [...] διακήρυττε στις πόλεις ότι επιθυμούσε να συζητήσει μαζί τους για τα συμφέροντά τους. Γι' αυτό ακριβώς, όταν συνήλθε [...] το κοινό συνέδριο, αφού μίλησε για τον πόλεμο κατά των Περσών και ενέπνευσε μεγάλες ελπίδες, παρακίνησε τους συνέδρους να αποφασίσουν τον πόλεμο. Τέλος, όταν οι Έλληνες τον εξέλεξαν στρατηγό – αυτοκράτορα της Ελλάδας, άρχισε μεγάλες προετοιμασίες για την εκστρατεία κατά των Περσών.

Διόδωρος XVI, 89,1 -2

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Σε ποιο συνέδριο αναφέρεται ο Διόδωρος ; (μον. 2)

(β) Να εξηγήσετε ποια μέσα επιστράτευσε ο Φίλιππος για να κερδίσει την εϋνοια των Ελλήνων, σύμφωνα με το πιο πάνω παράθεμα. (μον. 4)

(γ) Να αναφέρετε τρεις (3) αποφάσεις που πάρθηκαν στα πλαίσια του συνεδρίου αυτού. (μον. 6)

3. (α) Να παρατηρήσετε προσεκτικά τα πιο κάτω ειδώλια και αφού τα ονομάσετε να τα κατατάξετε χρονολογικά ξεκινώντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο νεότερο. (μον.6)

(β) Να γράψετε τα συμπεράσματά σας, στα οποία καταλήγετε μελετώντας την εξελικτική πορεία όλων των ειδωλίων όσον αφορά το υλικό κατασκευής και τις επιδράσεις τους. (μον. 5)

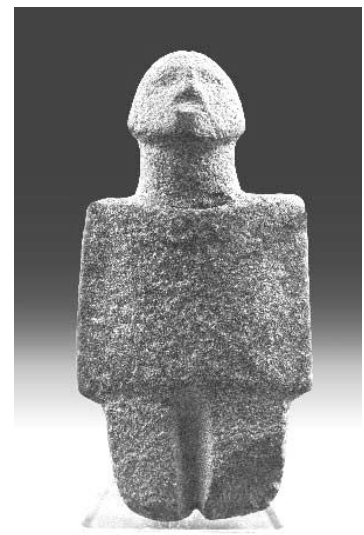
1

2

3

ΖΗΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. [...] Ο Ευαγόρας ήταν μεγάλος βασιλιάς. Οι επιτυχίες και οι αποτυχίες του έγιναν η τύχη ολόκληρου του νησιού. Κυβέρνησε με φρόνηση την πατρίδα του και την έκανε μεγάλη και δυνατή. Πολέμησε εναντίον μεγάλης αυτοκρατορίας και νικήθηκε από δυνάμεις πολύ μεγαλύτερες από τις δικές του. Τελείωσε τον πόλεμο «ως βασιλιάς προς βασιλιά», λίγα χρόνια αφού οι Σπαρτιάτες έκλεισαν με τον ίδιο ηγεμόνα ειρήνη ταπεινωτική για όλους τους Έλληνες.

Κ. Χατζηδημητρίου, *Ιστορία της Κύπρου*

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Ο Ευαγόρας οραματιζόταν ένα ενιαίο κυπριακό κράτος απαλλαγμένο από την περσική κυριαρχία. Να αναφέρετε τρεις (3) ενέργειες μέσω των οποίων προσπάθησε να υλοποιήσει το όραμά του. **(μον. 6)**

(β) Ποιο στόχο έθεσε στον πολιτιστικό τομέα; Να αναφέρετε δύο (2) μέτρα που πήρε για την υλοποίησή του. **(μον. 4)**

(γ) Να εξηγήσετε αναλυτικά με ποιον τρόπο τελείωσε ο πόλεμος του Ευαγόρα εναντίον της μεγάλης αυτοκρατορίας. **(μον. 2)**

2. [...] Ο Αλέξανδρος αλλά και όσοι είχαν εμποτισθεί από το πνεύμα του, δε θέλησαν να καταλύσουν ένα κράτος, αλλά να ιδρύσουν ένα νέο, που ενώ έμελλε να είναι κατά βάση ελληνικό, θα διατηρούσε από τα προηγούμενα κράτη και σχήματα όσα ήταν σκόπιμο να διατηρηθούν, σε τρόπο ώστε τελικά να δημιουργηθεί με μικτή σύνθεση, αλλά με σαφώς προεξάρχοντα ελληνικό χαρακτήρα. Είχε έτσι ξεπεραστεί το στενό ελλαδικό πνεύμα και έμπαινε μέσα στην ιστορία των Ελλήνων, για πρώτη φορά, ένα στοιχείο οικουμενικότητας και υπερεθνικής ενότητας των ανθρώπων. Για να επιτύχει το ριζοβόλημα των Ελλήνων στις ξένες αυτές χώρες, με την τόσο ποικίλη εθνική σύνθεση έπρεπε εκτός από την ίδρυση νέων πόλεων στις πιο κατάλληλες θέσεις να ανοιχθεί διάπλατα η ψυχή των κατακτητών προς τα ήθη και έθιμα και προπαντός προς τις θρησκείες των κατεκτημένων πληθυσμών.

Ιστορία Ελληνικού Έθνους, τόμος Δ', σ. 234

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Σε ποια ενέργεια προέβηκε ο Μέγας Αλέξανδρος στην προσπάθειά του να δημιουργήσει μια νέα διοικητική δομή; **(μον. 2)**

(β) Να γράψετε τρεις (3) λόγους για τους οποίους η εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου χαρακτηρίστηκε ως «ένοπλη εξερεύνηση». **(μον. 6)**

(γ) Να αξιολογήσετε το έργο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στον στρατιωτικό και στον οικονομικό τομέα. **(μον. 6)**

3. Αφού μελετήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

(α) Με ποιου νησιού τον πολιτισμό συνδέεται η κάθε μια; **(μον.3)**

(β) Ποια θρησκευτικά στοιχεία διαφαίνονται σε κάθε μια από τις πιο κάτω εικόνες; Να τα περιγράψετε αναλυτικά. **(μον.6)**

1

2

----- ΤΕΛΟΣ -----

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Ιωάννης Σακκάς

Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

Γιαννάκης Ιωαννίδης, Β.Δ.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ανδρούλα Χρίστου